

Skjøtselsplan for Geiranger: Vesterås Gardskroken, slåttemark i Stranda kommune, Møre og Romsdal fylke.

Bilde 1. UTM32: 407067 6886670 , tatt i retning nordvest . Bildet viser det øverste partiet av lokaliteten Geiranger: Vesterås Gardskroken.

FIRMANAVN OG ÅRSTALL: Landbruk Nordvest 2013

PLAN/PROSJEKTANSVARLIG: Maud Grøtta

OPPDRAGSGIVER: Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Miljøvernavdelinga

LITTERATURREFERANSE (for skjøtselsplanen): Grøtta, Maud. 2013. Skjøtselsplan for Geiranger: Vesterås Gardskroken, slåttemark i Stranda kommune, Møre og Romsdal fylke. 11s. Upublisert.

Innhold

Side

A. Generell del	3
Slåttemarksutforminger på Vestlandet	3
Generelle råd ved skjøtsel og restaurering av verdifulle slåttemarker	4
B. Spesiell del:	6
Søkbare egenskaper (for Naturbase)	6
Områdebeskrivelse	6
Skjøtselsplan	7
Kilder	9
Ortofoto	9
Bilder	10
Artsliste	11

A. Generell del

A. Generell del

Slåttemarker er arealer som blir regelmessig slått. Semi-naturlig slåttemark, eller såkalt natureng, er slåttemarker som er formet gjennom rydding og lang tids tradisjonell slått. De er ofte overflatelyddet, men ikke oppdyrket og tilsådd i seinere tid, og ikke eller meget lite gjødslet. De blir slått seint i sesongen. Slåttemarkene blir eller ble gjerne høstbeitet og kanskje også vårbeitet. Hvordan slåttemarkene har vært skjøttet varierer noe fra sted til sted og hvor man er i landet. Slåttemark er urte- og grasdominert og oftest meget artsrik. Den kan være åpen eller tresatt.

Tresatte slåttemarker med styvingstrær som blir høstet ved lauvring er i dag meget sjeldne. Slike såkalte lauvenger ble gjerne beitet om våren, slått en gang seint om sommeren og høstbeitet. I tillegg ble greinene på trærne høstet til lauvfôr med et tidsintervall på 5-8 år. I gammel tid spilte også myr en viktig rolle som slåtteearealer (slåttemyr). Det var også vanlig å høste fôr på myrer med gras og halvgras (slåttemyr), men myrslåtten avtok sterkt fram mot slutten av 1950-åra og blir nå bare gjort noen få steder. Gjengroingen av slåttemyr går imidlertid gjerne langsomt så flere myrer bærer i dag likevel fortsatt preg av denne høstingen. Det er registrert få lauvenger og slåttemyrer som fortsatt er i hevd.

De ulike slåttemarkene tilhører våre mest artsrike naturtyper med meget stor betydning også for andre organismer enn karplanter. Rundt 70 prosent av våre dagsommerfugler er for eksempel knyttet til åpen engvegetasjon (særlig urterik slåttemark) og en rekke vadefugler bruker strandenger (slått eller beita) som hekkeområder og rasteplasser ved trekk. I tillegg har slåttemarker stor betydning for mange truede beitemarksoppper. Slåttemarker kan ikke erstattes av beitemarker fordi de inneholder vegetasjonstyper og flere arter som ikke opprettholdes av beite. I sammenligning med beitemarker har de høyest arts mangfold per m² og også de største bestandene av flere truede engarter. Slåtteeengene er viktige "levende genbanker". I tillegg er de bærekraftige økosystemer som har vært et nøkkelelement i norsk landbruk i tusener av år. I løpet av 1900-tallet har de imidlertid blitt blant våre mest truede naturtyper.

Slåttemarksutforminger på Vestlandet

Den store variasjonen i vår slåttemarksvegetasjon i Norge er foreløpig bare delvis kartlagt. I det følgende har vi likevel forsøkt å peke på noen utforminger av slåttemarksvegetasjon som kan sees som karakteriske for Vestlandet og dermed gir fylkene på Vestlandet et særskilt forvaltningsansvar. Vi gir også eksempler på noen verdifulle lokaliteter.

I Møre og Romsdal har man en meget god oversikt over fylkets slåttemarker på grunn av at det her nylig er gjort en sammenstilling av kunnskapen om tradisjonelle slåttemarker (Jordal 2007). 178 lokaliteter omtales i rapporten fra dette prosjektet, og slåttemarker er registrert i 29 av fylkets 37 kommuner. Lokalitetene forekommer likevel først og fremst konsentrert innen mindre geografiske områder, og kommunene Stordal (22 lokaliteter, særlig i Nørdredalen), Rauma (28 lokaliteter, særlig i øvre Romsdalen), Tingvoll (19 lokaliteter, særlig i Vågbø-Holmeide) og Sunndal (16, særlig ved fjellgardene) har flest kjente lokaliteter. Frisk fattigeng, ofte med stort arts mangfold, er sannsynligvis den viktigste vegetasjonstypen. 64 rødlistearter er registrert i de registrerte slåttemarkene (13 karplanter, 1 sommerfuglart, 50 sopparter).

- En spesielt verdifull lokalitet er Skutholmen, Fræna, der det finnes ett helhetlig fiskerbondelandskap som skjøttes tradisjonelt og rommer mange gamle kulturlandskapselementer bl.a. mange små 1x2-meters potetåkre i bergskortene.

Slåttemarkene blir slått med ljå. Her finnes mange rødlista beitemarkssopp. Stedet er veiløst og nås med robåt som fastlandssamband over et 50 meter bredt sund.

- Langs Grøvvassdraget (Sunndal, utvalgt for MR i 2008) og i øvre Romsdalen (Rauma) finnes tørre-friske slåttemarker med flere tørrengsarter som *Pilosella*-arter og sjeldne sopper.
- Stordal kommune har kanskje landets største bestander av kvitkurle som i stor grad er knyttet til rester etter slåttemarker.
- Nordre Sunnmøre er et kjerneområde for solblom. Mer enn 30 000 blomsterstengler er registrert totalt innen dette området. Dessverre er det nå bare sporadisk hobby slått igjen her.

I Hordaland har bl.a. Losvik (1988) studert slåttemarksvegetasjon. Fire utforminger av jordnøtteng (frisk fattigeng, jordnøttutforming) er identifisert og forekommer langs kysten:

- Jordnøtteng, kystmaure-utforming med bl.a. kystgrisøre. Utformingen forekommer også i Sogn og Fjordane.
- Jordnøtteng, griseøre-utforming med bl.a. blåstjerne og tusenfryd. Utformingen forekommer også i Sogn og Fjordane.
- Jordnøtteng, prestekrage-utforming med bl.a. kystgrisøre, kjerteløyentrøst og småengkall. Utformingen forekommer også i Sogn og Fjordane.
- Jordnøtteng, kamgras-utforming med bl.a. kystgrisøre, vill-lin, hjertegras, storblåfjær og musekløver.

I tillegg er en femte utforming som finnes i fjordstrøkene (O2-O1) identifisert:

- Frisk fattigeng, marikåpe-rødknapp-utforming med bl.a. englodnegras, smalkjempe, vill-lin og småengkall, men uten de typisk vestlige artene. Utbredelsen er ikke godt nok kjent.

Disse jordnøttengene har en spesifikk norsk artssammensetning: Viktige lokaliteter er bl.a. Urangsvåg, Bømlo og Gjuvsland, Varaldsøy.

I Sogn og Fjordane har miljøet rundt Ingvild Austad på Høgskulen over flere tiår forsket på og foretatt en rekke registreringer i de tradisjonelle slåtteeengene i fylket. Også i Sogn og Fjordane er det registrert flere jordnøttenger. Kystblåstjernedominerte slåttemarker finnes i ytre kyststrøk bl.a. i Gåsvær i Solund, og lokalitetene Sandøyna, Vilnes og Hamna i Askvoll. En viktig slåttemarkslokalitet finnes på Øvre Ormelid, en hyllegard i Luster. Her finnes tørrenger med bl.a. brudespore, vanlig nattfiol og bakkesøte. Totalt er det registrert mange slåttemarker i Sogn og Fjordane, men flere er registrert for relativt lenge siden og dagens tilstand er uvisst. På Grinde i Leikanger finnes en flott lauveng der både trærne og enga fortsatt hevdes. Rogaland er det registrert få slåttemarker. I Funningsland, Hjelmeland, finnes imidlertid en av de få gjenværende solblomslokalitetene i fylket. Dessverre blir den ikke slått nå.

Generelle råd ved skjøtsel og restaurering av verdifulle slåttemarker

Skjøtsel

Beste måten å skjøtte ei gammel artsrik eng på, er å følge opp den tradisjonelle driftsforma, uten gjødsel og med sein slått. Det tradisjonelle slåttetidspunktet har variert noe fra sted til sted avhengig av klima og høyde over havet. Derfor er det viktig å finne ut hva som har vært vanlig på den aktuelle lokaliteten eller i nærområdet fra gammelt av. Slått før 10. juli var imidlertid meget sjeldent!

En bør benytte lett redskap (ljå, tohjuls slåmaskin eller lettere traktor der det er mulig). Graset må bakketørkes ev. hesjes før det fjernes. I tillegg til at en får tørt og godt høy, er bakketørkinga viktig for at frøa til engartene både skal få modne ferdig og bli liggende igjen på enga når høyet samles sammen og kjøres vekk.

Mange steder på Vestlandet har det vært vanlig med både vår - og høstbeite på slåttemarka. Ved

vårbeite ble gjerne beitingen avsluttet mot slutten av mai. Bare beiting kan imidlertid ikke erstatte slått. Er det eneste mulighet for skjøtsel i en periode, og det kreves nedbeiting i perioder på sommeren også, er storfebeiting det mest skånsomme. De velger ikke ut "godbitene" slik sauen gjør. Beitepresset må i tilfelle ikke være for stort, og en må da vente seg noe manuell etterrydding.

Restaurering

Når det gjelder restaurering av enger som er i gjengroing og utvidelse av eksisterende slåtteareal er det viktig å ikke sette i gang med mer omfattende restaurering enn det en greier å følge opp med skjøtsel i ettertids.

Dersom det er mange delfelt som skal restaureres, kan det være lurt å ta det trinnvis over flere sesonger. Slik blir det mer overkommelig, og en får en følelse med hvor omfattende de ulike tiltaka er, og hva en kan forvente å få gjennomført per sesong.

Hogst/grovrydding bør helst gjennomføres på frossen og gjerne bar mark, dette for å unngå skader på undervegetasjonen og er samtidig lettvinnt for å få så lav stubbe som mulig. Rydding i snø kan være noe mer tungvint, mindre busker og oppslag kan også ryddes på sommeren når det er tørt og mye av biomassen er samlet i bladene.

I slåtteenger som ikke har vært tresatt er det ikke noe poeng å sette igjen noe særlig med trær. Gamle styvingstre må imidlertid spares. Et og annet lauvtre med fin og vid krone kan og få stå. All gran/furu og fremmede treslag (eksempelvis platanlønn) bør fjernes.

Etter hogst er det spesielt viktig at alt ryddeavfall, kvist, stubber og lignende blir samla sammen og brent på egne steder, og aller helst frakta ut av området. Dette for å unngå unødige oppgjødsling. Ryddeavfall som ligger spredd utover vil elles fort føre til ny dominans av uønska rask- og storvoksen konkurransesterk vegetasjon. Oppflising og spredning av flis i området er av samme grunn ikke å anbefale.

Gjenstående biomasse vil ta opp noe av næringen som frigjøres fra de døde røttene til trær og busker som har blitt ryddet vekk. Dette gir en gjødseleffekt som lett forårsaker oppvekst av uønska nitrogenkrevende arter (som for eksempel bringebær, brennesle). Gradvis gjenåpning er derfor viktig. Gjødslingsseffekten sammen med økt lysinnstråling fører gjerne også til en del etterrenning. Det er mest effektivt å slå lauvrenningene i juli, når det er minst energi samla i rotsystemet. Dette faller normalt sammen med slåttetidspunktet. Det kan likevel være nødvendig å rydde lauvrenninger flere ganger utover i første sesongen, og i tillegg året etter.

Osp og or sprer seg ved rotskot, og rydding kan i mange tilfelle føre til utstrakt renning. Disse kan det derfor lønne seg å ringbarke (sokke). Det bør da skjæres et fem cm bredt band rundt treet nedanfor nederste greina. Det er viktig at snittet er så dypt at all barken forsvinner, slik at transporten av næringsstoff helt sikkert er brutt. Det er lettest å ringbarke om våren. Etter tre sommere må de døde trea fjernes.

Stubber må kappes helt ned til bakken, enten i forbindelse med hogsten eller ved etterrydding på barmark. Større stubber vil gå raskere i forråtning om en skiller barken fra veden med et spett eller lignende, og så stapper jord i mellom. Med unntak av osp og or kan en også unngå renninger på denne måten. Dette kan til eksempel være aktuelt i kanter som hindrer lysinnstråling til slåttemarka.

Problemarter som bringebær- og rosekratt, brennesle, mjødurt eller liknende går normalt ut ved slått, men kan være avhengig av slått flere ganger per sesong i begynnelsen med lja eller krattrydder.

Ev. felt med einstape (bregne) bør slås ned med kjepp (ikke skjæres ned). På denne måten fortsetter bregna med å transportere næring fra røttene, og utarmer så rotsystemet sitt. Den bør så fjernes på høsten.

For mer utfyllende om skjøtsel, restaurering og hevd, se:

Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker som finnes på DNs hjemmesider:
<http://www.dirnat.no/content/1916/>

B. Spesiell del:

SØKBARE EGENSKAPER (for Naturbase)

Navn på lokaliteten				Kommune				Områdenr.	
Geiranger: Vesterås Gardskroken				Stranda					
ID i Naturbase		Registrert i felt av:						Dato:	
BN00069344		Maud Grøtta og Bolette Bele						04.07.2013	
Eventuelle tidligere registreringer (år og navn) og andre kilder (skriftlige og muntlige)								Skjøtselsavtale:	
2010 John Bjarne Jordal (Jordal, J. B., 2011)								Inngått år:	
2000 Geir Gaarder og John Bjarne Jordal (Gaarder, G. et al., 2001)								Utløper år:	
Hovednaturtype:				% andel		Utforminger:			
D01 Slåttemark				90		D0104 Frisk fattigeng			
						D0107 Frisk/tørr, middels baserik eng			
Tilleggsnaturtyper:						B0102 Bergknaus og –flate			
B01 Sørvendte berg og rasmarker				10		10			
Verdi (A, B, C):				Annen dokumentasjon (bilder, belagte arter m.m.)					
A									
Påvirkningsfaktorer (kodeliste i håndbok 13, vedlegg 11)									
Stedkvalitet		Tilstand/Hevd		Bruk (nå):				Vegetasjonstyper:	
< 20 m	X	God	X	Slått	X	Torvtekt		G4 Frisk fattigeng G7 Frisk/tørr, middels baserik eng F3 Bergknaus og bergflate	
20 - 50 m		Svak		Beite	X	Brenning			
50-100 m		Ingen		Pløying		Park/hagestell			
> 100 m		Gjengrodd		Gjødsling					
		Dårlig		Lauving					

OMRÅDEBESKRIVELSE (For Naturbase og som grunnlag for skjøtelsesplanen)

INNLEDNING

Skildringa er skriven av John Bjarne Jordal i november 2010, basert på eige feltarbeid 10.08.2010. Kjelder til kulturhistoria: Gjerding (1935) og Lillebø (1972). Avgrensinga er basert på GPS og ortofoto og vert rekna som særskild god, betre enn 20 meter. Det er likevel noko skjønsmessig kva ein vil ta med av overgangar mellom slåttemark og meir gjødsla innmark. Maud Grøtta har i samband med skriving av skjøtelsplan hausten 2013 gjort mindre endringar og tilføyningar til skildringa. Namnet er endra frå Geiranger: Vesterås aust for hyttene til Geiranger: Vesterås Gardskroken då Gardskroken er namnet på jordstykket som lokaliteten ligg på.

BELIGGENHET OG NATURGRUNNLAG:

Vesterås ligg opppe i den bratte søraustvendte lia rett ovanfor Geiranger sentrum. Som kulturlandskap er dette eit særprega, bratt og litt dramatisk område, lik mange av hyllegardane lenger ute. Lokaltiteten ligg like aust for campinghyttene. Berggrunnen består av gneis (ikkje inndelt). Lausmassane består truleg mest av morene- og rasmateriale. Området ligg i sørboreal vegetasjonssone (SB) og overgangsseksjon mellom oseaniske og kontinentale vegetasjonsseksjonar (OC).

NATURTYPER, UTFORMINGER OG VEGETASJONSTYPER

Lokaliteten har grunnlendte knausar i mosaikk med parti med litt djupare jord. Det meste vert slått og seinare beita, og heile lokaliteten bør reknast som slåttemark. Vegetasjonen var delvis frisk fattigeng (G4), delvis frisk/tørr, middels baserik eng (G7, ein truga vegetasjonstype) og delvis knausvegetasjon (F3).

ARTSMANGFOLD:

Av planter vart det i 2010 notert m.a. bergmjølke, blå rapp, bustnype, engsmelle, engtjæreblom, gulmaure, hengjebjørk, krattlodnegras, kvitbladtistel, kvitmaure, lintorskemunn, lodnebregne, lundrapp, markjordbær, raudknapp, småbergknapp, småengkall, småsmelle, stemorsblom, sølvmure, trollurt, vill-lauk og vårskrinneblom. Ei rekkje av desse er tørreng- og tørrberg-artar. Av sopp vart det ikkje funne spesielle artar.

BRUK, TILSTAND OG PÅVIRKNING:

Vesterås er nemnt første gong i 1603. Det var to bruk frå ca. 1620. I 1657 var her totalt 2 hestar, 23 storfe, 16 geiter og 5 sauer. I 1724 til saman 2 hestar, 26 storfe, 22 geiter og 20 sauer. I 1866 var det totalt 44 mål dyrka mark, 50 dekar natureng, 56 lass utslått høy av totalt 150 høylasse, og ein for 2 hestar, 24 storfe, 79 småfe og 3 grisar på dei to bruka til saman. Etter fonna i 1907 som tok heile garden, vart tuna oppattbygd til sommarbruk, medan folk og dyr tilbrakte vinteren nede i bygda. Store deler av garden vert no slått på ettersommaren og beita av ca. 80 sau om våren og hausten, og vert da heilt nedbeita (kjelde: Arnfinn Westerås august 2010). Området verka lite gjødsle på grunnlendt mark, men svakt gjødsle på djupare jord. 2013: Dette året har dei grunnlendte partia av Gardskroken delvis vorte beita av geit, og delvis både beita og slått. Tidlegare har det vore slått kvart år i tillegg til beiting med sau vår og haust. Det har sannsynlegvis aldri vore gjødsle innafor denne lokaliteten, det vart ikkje kosta gjødsel på dei grunne knausane.

FREMMEDE ARTER:

Ingen observerte artar.

KULTURMINNER:

Det går ein gamal veg gjennom lokaliteten. Ein steingard skil mot utmarka i vest i tillegg til nytt nettinggjerde.

SKJØTSEL OG HENSYN

Det er ønskeleg med framhald av slått og beiting. Fysiske inngrep, gjødsling og sprøyting må unngåast.

DEL AV HELHETLIG LANDSKAP:

Lokaliteten utgjer ein del av eit større og verdifullt kulturlandskap på Vesterås og Hole. Vesterås har noko av den best utvikla tørrbakkevegetasjonen som framleis er intakt i Geiranger, mange av dei andre stadene med tilsvarende vegetasjon har vore lenge i attgroing, t.d. Møll/Grande og hyllegardane utover fjorden.

VERDIBEGRUNNELSE:

Lokaliteten får verdi A (svært viktig) på grunn av at det er ei intakt slåttemark med mange og dels kravfulle og uvanlege eng- og tørrbergartar. Vesterås har noko av den best utvikla tørrbakkevegetasjonen som framleis er intakt i Geiranger, mange av dei andre stadene med tilsvarende vegetasjon har vore lenge i attgroing. I 2013 er lokaliteten framleis i god hevd sjølv om det har vore beita i stadenfor slått dette året og verdien bør framleis vere A.

SKJØTSELSPLAN

DATO skjøtselsplan: 04.11.2013	UTFORMET AV: Maud Grøtta		FIRMA: Landbruk Nordvest SA	
UTM 32 407049 6886675	Gnr/bnr. 116/1	AREAL (nåværende): 2,1	AREAL etter evt.restaurering:	Del av verneområde? Nei
Kontakt med grunneier/bruker (ev /informant). Før opp tidsperioder, ev datoer. Navn: Arnfinn Westerås, befaring 03.07.2013			Type kontakt (befaring, tlf, e-post med mer) Kontakt på telefon og epost hausten 2013.	

MÅL:

Hovedmål for lokaliteten:

Oppretthalde lokaliteten som ei artsrik slåttemark med god struktur og med innslag av tørrbergsvegetasjon.

Konkrete delmål:

Ev. spesifikke mål for delområde(r):

Tilstandsmål arter:

Artsmangfaldet på lokaliteten skal oppretthaldast.

Mål for bekjempelse av problemarter/gjengroing:

AKTUELLE TILTAK:

Generelle tiltak:

Årleg og sein slått, dvs omkring 15.juli eller gjerne seinare. Avlinga skal ligge og tørke slik at ein del frø kan falle av og gje opphav til nye planter. Avlinga skal deretter fraktast vekk, dette gjeld sjølv om ho ikkje kan nyttast til fôr. Det kan brukast tohjuls slåmasking og ljå. Ryddesag/trimmer skal ikkje brukast til slått då det kan skade dei plantene ein vil ta vare på. Det tar lang tid å slå dette stykket fordi det meste må slås med ljå.

Det skal ikkje gjødslast.

Aktuelle restaureringstiltak, utover de generelle:

Aktuelle årlige skjøtselstiltak, utover de generelle:

Prioritering
(år)

Årleg

Ant timer

30

Kontroll:
(Dato)

UTSTYRSBEHOV:

Tohjuls slåmaskin, ljå, rive, traktor og vossakasse/ tilhengar.

OPPFØLGING:

Skjøtelsplanen skal evalueres innen 5 år.

Behov for registrering av spesifikke artsgrupper: Det er ønskeleg med registrering av beitemarkssopp og insekter.

Tilskudd søkt år:

Søkt til:

Tilskudd tildelt år:

Tildelt fra:

Skjøtelsavtale parter:

ANSVAR:

Person(-er) som har ansvar for iverksettelse av skjøtelsplanen.

Arnfinn Westerås

Kilder

Navn	År	Tittel	Lenke	Kildetype
Gaarder, G. et al.	2001	Biologiske mangfald innafor Geiranger-Herdalen landskapsvernområde. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga. Rapp. No 3-2001. 82 s		Litteratur
Gjerding, J.	1935	Øydebruk i Sunnylvn og Geiranger. Eige forlag, Hellesylt. 78 s.		Litteratur
Jordal, J. B.	2011	Supplerande kartlegging av naturtypar i kulturlandskapet i Norddal og Stranda i 2009-2010. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, rapport 2011: 01.		Litteratur
Lillebø, P. A. et al.	1972	Sunnylvn og Geiranger. II. Stranda Sogelag. 704 s.		Litteratur

Arnfinn Westergård har gitt opplysninger om bruk og påvirkning.

Ortofoto/kart

Bilde 2. Ortofoto med avgrensning av lokaliteten Geiranger: Vesterås Gardskroken.

Bilder

Alle foto er tatt 05.07.2013 av Maud Grøtta

Bilde 3. UTM32: 407092 6886660 . Fotografen står utanfor lokaliteten og tar bilde i retning nordvest. Berget bakanfor minirundballane ligg heilt øvst på lokaliteten.

Bilde 4. UTM32: 407064 6886670. Tatt i retning vest-nordvest. Gjennom lokaliteten går det ein gamal driftsveg.

Bilde 5. UTM32:407012 6886670. Fotografen står utanom lokaliteten og tar bilde austover. Vi ser det nederste partiet av lokaliteten og avgrensinga mot meir gjødsla mark der det er slått.

Artsliste

Planter notert av John Bjarne Jordal 10.08.2010.

bergmjølke
blåklokke
blårapp
bustnype
då
einer
engfiol
engkvein
engrapp
engsmelle
engsoleie
engtjæreblom
firkantperikum
fjellgulaks
fjellmarikåpe
fuglevikke
gulmaure
harestorr
hengjebjørk
hundegras
hundekjeks
krattlodnegras
kvitbladtistel
kvitkløver
kvitmaure
lintorskemunn
lodnebregne
lundrapp
marikåpe
markjordbær
mjødurt
myrfiol
raudkløver
raudknapp
raudsvingel
ryllik
selje
skogburkne
skogsnelle
småbergknapp
småengkall
småsmelle
småsyre
stemorsblom
stornesle
sølvbunke
sølvmore
tepperot
trollurt
vill-lauk
vårskrinneblom